

Návrh klidových území NP České Švýcarsko

Připomínky a návrhy vznesené v průběhu projednávání

Krásná Lípa, 15. 2. 2019 – seminář pro zástupce obcí a členy Rady NP České Švýcarsko

V průběhu semináře byl představen návrh klidových území. Byla vysvětlena základní charakteristika klidových území, podklady a úvahy Správy NP vedoucí k vymezení klidových území.

	Připomínka/návrh/dotaz	Vypořádání/komentář
1.	doplnit do podkladů mapu s vyznačením zonace NP a vazby na klidová území	Bylo doplněno
2.	doplnit do mapy s vyznačením turistických stezek i navazující stezky v Německu	Bylo doplněno. (Pozn.: Správa NP nespravuje data z území NP Saské Švýcarsko; mapa neobsahuje značené stezky „místního charakteru“; data odpovídají stavu v roce 2015)
3.	Budou stezky vedoucí k horolezeckým objektům přístupné i pro širokou veřejnost?	Stezky vedoucí k horolezeckým objektům budou vyhrazené jako účelové stezky určené pro přístup ke skalám. Vyhrazení je obecné a podmínky platí pro všechny bez ohledu na to, zda se jedná o horolezce nebo běžného turistu. Na stezku má přístup i běžný turista. Je potřeba ale vzít v úvahu, že přístupové horolezecké stezky vedou často náročným terénem a jejich kvalita a údržba není shodná s běžnou turistickou stezkou. S ohledem na tento fakt nejsou přístupové horolezecké stezky vhodné pro běžného turistu, pohybu na těchto stezkách je potřeba přizpůsobit kondici a vybavení turisty.
4.	Proč byl návrh klidových území redukován oproti bývalým I. zónám?	Správa NP vycházela ze zákonem daných podmínek a metodického pokynu MŽP. Cílem bylo vymezit ucelené a kompaktní klidové území v jádrové části NP, (v návaznosti na tzv. Kernzone v NP Saské Švýcarsko), a okrajové části NP navazující na sídla ponechat bez omezení.
5.	Proč byla zrušena ochrana lokality Mlýny, která byla dříve vymezena jako I. zóna NP?	Správa NP vedla o lokalitě Mlýny dlouhou diskuzi. S ohledem na nedostatek důvodů předložených Správou NP a nesoulad s metodikou a

		zákonem stanovenými podmínkami byla lokalita Mlýny z návrhu vymezení klidových území vyjmuta.
6.	Jaký režim bude v lokalitě Růžák?	Růžovský vrch byl I. zónou NP a zároveň národní přírodní rezervací (NPR). Z důvodu nadbytečné duplicity ochranných podmínek, není v této lokalitě vymezeno klidové území. Omezení pohybu turistů na značené turistické stezky vyplývá z ochranných podmínek NPR. Pro veřejnost se tedy v lokalitě Růžák nic nemění.
7.	Návrh klidových území neobsahuje vizi rozvoje turistické infrastruktury v prostoru mimo klidové území.	Návrh řeší pouze zajištění prostupnosti klidových území. O otázce turistických cest je jednáno s KČT separátně. V případě návrhů na vyznačení dalších turistických stezek se jimi bude Správa NP zabývat. Mimo klidová území se značené stezky nebudou vyhrazovat, ale jejich proznačení je potřeba se Správou NP jako vlastníkem pozemku projednat.

Připomínky a dotazy vznesené ze strany obcí a veřejnosti v termínu do 23. 3. 2019

č.	Připomínka/Námítka/Návrh	Komentář Správy NP
I.	<p><i>celý text včetně průvodního dopisu, odůvodnění a mapy - viz příloha (zveřejněno se souhlasem autora)</i></p> <p>stručné znění:</p> <p>návrh na změnu hranice v tomto smyslu:</p> <p>1. rozšíření klidového území o plochu v lokalitě Mlýny (4,76 km²) s časovým omezením od 1. 1. do 31. 7.</p> <p>2. změna v lokalitě Dravčí skály/Vosí vrch (2,31 km²) – návrh na změnu režimu, klidové území s režimem časového omezení od 1. 1. do 31. 7.</p>	<p>Návrh vychází z představy dosažení co možná největšího klidového území pro zajištění ochrany především živočišných druhů, a to v první polovině roku, která je pro živočichy z pohledu úspěšné reprodukce nejcitlivější. Návrh představuje klidová území vymezená na ploše 21 % území NP (v období 1.1. – 31.7.), resp. 12,1 % území NP (v období 1.8. – 31.12.).</p> <p>Správa NP zvážila předložený návrh a s následujícím odůvodněním navrhuje zachování návrhu v původně předloženém znění:</p> <p>ZOPK definuje klidová území jako <i>území s omezeným pohybem osob z důvodu umožnění nerušeného vývoje ekosystémů nebo jejich složek, které jsou citlivé na nadměrný pohyb osob a zranitelné vlivem rušivých vlivů s ním spojených.</i> Správa NP ve svém zdůvodnění uvedla, které citlivé složky ES identifikovala a vůči kterým vymezení klidových území navrhuje. Také bylo uvedeno, že jednotlivé citlivé ES a jejich složky se nachází roztrošeně v různé kvalitě a míře na celém území NP. Správa NP</p>

		<p>proto musela vzít v úvahu i další faktory (přeshraniční vazby, historická kontinuita, rozvoj obcí) a přihlédnout především k rozložení návštěvnosti, resp., které části NP jsou pod největším turistickým tlakem a kde jsou tedy citlivé složky ES nejvíce ohrožené.</p> <p>Metodika MŽP vyžaduje, aby klidová území a tedy omezení pohybu veřejnosti se týkalo jen nezbytně nutného území, nebo po nezbytně nutnou dobu. V případě ochrany hnízdních lokalit by klidové území s časovým omezením (viz zdůvodnění návrhu p. Kočky) zajistilo potřebnou ochranu cílových ptačích druhů. V případě lokality Dravčích skal Správa NP vymezovala toto území s celoroční platností omezení z důvodu, že sleduje nejen ochranu tradičního hnízdiště sokola stěhovavého a čápa černého (případně dalších druhů), ale také ochranu vegetace rostoucí na skalách resp. ochranu ES specifického pro pískovcové skály jako celku. Proto je potřeba omezení s celoroční platností.</p> <p>Jak bylo uvedeno výše, citlivé složky přírody se nachází v rámci celého území NP. Správa NP se ale snažila do klidového území zahrnout lokality, které reprezentují to nejkvalitnější z přírody Českého Švýcarska. Je ale potřeba si uvědomit, že to jsou zároveň lokality, kde se nachází atraktivní turistické cíle a je na ně vyvíjen neustálý tlak ze strany veřejnosti. Návrh Správy NP v rozsahu 16 % rozlohy NP proto považujeme za minimální verzi pro zachování sledovaných jevů v jejich kvalitě a trváme na celoroční platnosti omezení.</p> <p>Správa NP vedla o lokalitě Mlýny dlouhou diskuzi. S ohledem na nedostatek důvodů předložených Správou NP a nesoulad s metodikou a zákonem stanovenými podmínkami byla lokalita Mlýny z návrhu vymezení klidových území vyjmuta.</p>
II.	<p>Připomínka směřuje ke způsobu projednávání klidových území, ne proti samotnému obsahu a návrhu vymezení klidových území.</p> <p>1. požadavek na společnou diskuzi a společné projednávání zonace NP, klidových území, zásad péče a návštěvního řádu</p>	<p>Novela ZOPK účinná od 1. 6. 2017 přinesla do právní úpravy ochrany přírody v národních parcích nové instituty, především:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) nové pojetí členění území NP (tzv. zonace, klidová území), b) plán péče nahradily zásady péče s nově definovanou strukturou, c) návštěvní řád není právním dokumentem, ale pouze „shrnutím“ zásad a pravidel pro pohyb a turistické využívání NP. <p>Novela ZOPK určila přechodné období dvou let, kdy musí být zahájeno projednávání zonace resp. řízení o vyhlášení klidových území.</p>

<p>2. větší participace obcí a diskuze s místními o vznikajících dokumentech, nespokojenost se způsobem komunikace s obcemi a veřejností a také s KČT (citace z dopisu s odkazem na jednání Rady NP dne 24.11.2017: „Z. Linhart navrhl možnost vzniku pracovní skupiny k projednání klidových území a řešení společných problémů, parkování, cesty. P. Benda odpověděl, že se vznikem pracovní skupiny ke klidovým územím v zásadě souhlasí, ale je třeba ověřit zájem i dalších obcí na této skupině participovat.“; „L. Paroha navrhl uskutečnit k</p>	<p>Návštěvní řády platí po dobu tří let ode dne nabytí účinnosti novely ZOPK.</p> <p>Správa NP při přípravě zonace a klidových území vychází z metodických pokynů a časového harmonogramu daného MŽP. S ohledem na to, že členění území NP do zón a tzv. klidová území sledují jiné cíle a vyžadují náročnou přípravu zcela odlišných podkladů, nejsou projednávány současně. (MŽP již při projednávání zonace v roce 2018 uvedlo, že dalším důvodem byla potřeba stanovit časový harmonogram v rámci celého resortu tak, aby zavedení nových institutů do praxe bylo reálné – velké NP potřebovaly větší časovou dotaci pro přípravu zonace).</p> <p>Přestože zonace a klidová území jsou rozdílné instituty, mají styčné body a nemohou se navzájem popírat. To bylo ale akcentováno v metodických pokynech pro vymezování zonace i klidových území. Konkrétně při vymezování klidových území musela Správa NP přesně odůvodnit případný střet klidového území s cílem a režimem příslušné zóny.</p> <p>V případě nových zásad péče jde o koncepční odborný dokument ochrany přírody, který bude obsahovat primárně rámcové principy péče o území NP a to v mezích ZOPK stanoveného režimu a cíle jednotlivých zón ochrany přírody NP a též stanový způsoby naplňování dlouhodobých cílů ochrany NP a jeho poslání. Zásady péče o NPČŠ tak nahradí Plán péče o NPČŠ, který je platný do konce roku 2019. S ohledem na tuto skutečnost Správa NP aktuálně připravuje příslušný dokument v souladu s metodickým pokynem MŽP. Finální podobu Zásad péče o NPČŠ lze očekávat cca v polovině r. 2019 a následně bude zahájen proces projednávání a schvalování tohoto dokumentu dle příslušných ustanovení ZOPK.</p> <p>Správa NP v minulosti deklarovala, že projednávání klidových území, které jsou zásadní pro pohyb veřejnosti resp. turistů v NP, bude věnovat maximální pozornost. Návrh klidových území byl uveřejněn dne 6. 2. 2019. V následujícím období proběhla četná jednání a diskuze o návrhu s představiteli místních samospráv i zájmových sdružení – viz přehled níže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 11. 2. 2019 - představení návrhu zástupci KČT v Radě NP • 12. 2. 2019 – představení návrhu v rámci jednání Destinačního fondu Č. Š. • 15. 2. 2019 – úvodní seminář pro členy Rady NP a zástupce obcí
---	---

	<p>tomuto tématu setkání (nebo více v jednotlivých částech NP), kterého by se mohli zúčastnit i místní obyvatelé, kde by byli seznámeni s novou zonací a klidovými územími.“</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 25. 2. 2019 – ČHS zaslala připomínky a svoje návrhy • 1. 3. 2019 – jednání se zástupci ČHS; dosažení dohody • V průběhu února a března účast a představení návrhu na jednání zastupitelstev jednotlivých obcí (kromě Chřibské a Janova z důvodu kolize termínu jednání zastupitelstva – v Janově individuální) • do 22. 3. 2019 – přijímání připomínek a návrhů • 28. 3. veřejné projednávání návrhu (Krásná Lípa) • 30. 3. veřejné projednávání návrhu (Jetřichovice) • 3. 4. jednání se zástupci KČT • Připravuje se: 14. 4. (Mezná) – diskuze a semináře pro širokou veřejnost <p>Z výše uvedeného je patrné, že Správa NP věnuje představení návrhu velkou pozornost a nebrání se jakékoliv diskuzi, naopak názor místních je pro Správu NP důležitý. Možnost vzniku pracovní skupiny byl chápán jako návrh pro lepší komunikaci ze strany obcí se Správou NP. Ze strany obcí jsme v tomto směru ale již nebyli dále kontaktováni, přestože projednávání klidových území počátkem roku bylo avizováno. Správa NP proto postupuje v projednávání viz harmonogram výše a klade velký důraz na komunikaci s veřejností.</p> <p>Správa NP jednala samostatně i se zástupci zájmových skupin (ČHS a KČT). Ze strany ČHS proběhla aktivní komunikace; na základě zasláných připomínek a následné diskuzi došlo k dohodě ve věci návrhu přístupových horolezeckých stezek. Zástupce KČT byl také seznámen s návrhem, ale prozatím nebyly zaslány konkrétní požadavky např. na vyhrazení nových turistických stezek v klidovém území (vyjma připomínek níže).</p>
III.	<p>Vyjádření nesouhlasu s předloženým návrhem z těchto důvodů:</p> <p>1. celkově „ochranářské“ vyznění dokumentu, ze kterého je patrný fenomén strachu z nadměrné návštěvnosti; měly být hodnoceny lokality, které <u>jsou ohroženy</u> nadměrnou návštěvností a ne lokality, <u>které by mohly být</u> ohroženy nadměrnou návštěvností; požadavek na přepracování dokumentu do podoby odpovídající reálné situaci</p>	<p>ZOPK definuje klidová území jako <i>území s omezeným pohybem osob z důvodu umožnění nerušeného vývoje ekosystémů nebo jejich složek, které jsou citlivé na nadměrný pohyb osob a zranitelné vlivem rušivých vlivů s ním spojených. Tedy ochrana vymezených citlivých složek přírody má být preventivní,</i> to uvádí ve svém úvodu také metodika MŽP pro vymezení klidových území. Nejde tedy pouze o identifikaci míst s nejvyšší mírou návštěvnosti, ale jde o zajištění ochrany citlivých ES a jejich složek v dostatečné míře, aby byl umožněn jejich další vývoj.</p> <p>V úvodní části odůvodnění jsou definované ES a jejich složky, které se nachází na území NP a které Správa NP identifikovala jako citlivé vůči nadměrné návštěvnosti. Tato citlivost musela být dle metodiky</p>

2. účelovost dokumentu; požadavek na omezení hranice klidového území na bezpodmínečně nutnou ochranu; využívat více okamžité flexibilní nástroje

konkretizovaná popisem dopadů, které v obecné rovině nadměrná návštěvnost na daný ES nebo jeho složku má. Tyto vlivy nebyly ve všech případech sledované nebo prověřené monitoringem v podmínkách NP ČŠ, ale v odůvodnění jsou odkazy na externí odborné publikace, které to dokládají.

Tato část dokumentu má pouze vysvětlit, v čem spočívá citlivost daného ekosystému. Nejedná se tedy o popis současného stavu v NP.

Protože velká část navrhovaného území byla v minulosti I. zónou NP s omezeným pohyb osob, nelze ani hodnotit v konkrétních podmínkách konečný vliv současné návštěvnosti na místní ES. S ohledem na výsledky měření návštěvnosti se především v západní části NP jistě dá mluvit o nadměrné návštěvnosti (se stále vzrůstajícím trendem). Ochrana části národního parku režimem klidového území, jak je definuje ZOPK, je tedy opodstatněná.

Jak je vysvětleno v odůvodnění návrhu, v území je kumulováno více citlivých složek ES s různými nároky. Autor poukazuje na to, že ochrana by mohla probíhat jinými zákonnými prostředky (viz § 64 ZOPK), které považuje za flexibilnější. Tady je nutné uvést, že § 64 ZOPK řeší nejen území NP, ale i území CHKO či NPP, NPR, kde institut klidových území není stanoven a jiné řešení problému nadměrné návštěvnosti v těchto chráněných územích zákon nezná. § 64 ZOPK nehovoří o citlivých ekosystémech, *ale o hrozbě poškozování území zejména nadměrnou návštěvností.* § 64 ZOPK se tedy využívá i v jiných situacích.

ZOPK definuje jako jedno z poslání NP umožnit k přírodě šetrné turistické využití. Aby bylo zaručeno, že turistické využívání území NP nebude v rozporu s ochranou přírody v NP, byl stanoven institut klidových území, který má citlivým složkám přírody zaručit jejich ochranu alespoň v minimálně potřebné míře. **Jedná se tedy o dlouhodobější způsob ochrany části území NP, kdežto předchozí zmiňovaný § 64 ZOPK řeší aktuálně vzniklé problémy a hrozby.**

Ke způsobu vyhlášení klidových území vs. rozhodování dle § 64 ZOPK:

V obou případech se rozhoduje formou opatření obecné povahy, tedy stejným procesem (rozdíl je v kompetencích úřadů). Zásadní rozdíl je

	<p>3. požadavek na projednání všech navazujících dokumentů jako celku</p>	<p>v tom, že v případě klidových území zákon vyžaduje projednání v Radě NP. Z tohoto pohledu je sice možné institut klidových území považovat za méně flexibilní, na druhou stranu umožňuje větší prostor pro diskuzi.</p> <p>Navržený rozsah klidových území považuje Správa NP za minimální variantu, která odpovídá víceméně původnímu rozsahu I. zón. Vycházíme z výsledků průzkumů, monitoringu a ze zkušeností, které Správa NP za dobu své existence má. Návrh klidových území byl projednán také se členy vědecké rady NP, kteří nemají k návrhu žádné připomínky (viz níže).</p> <p>Je potřeba vzít v úvahu i širší pojetí ochrany klidových území. V případě ochrany ptačích druhů (např. sokola) je např. akcentovaná doba hnízdění, která je sice tím nejcitlivějším obdobím zásadním pro reprodukci, ale ochrana tohoto druhu musí probíhat v širších souvislostech na úrovni celého ekosystému.</p> <p>Viz odpověď k připomínce č. II</p>
<p>IV.</p>	<p>Návrhem nedochází k „otevření“ NP vůči veřejnosti. Míží sice některé části bývalé I. zóny, ale jedná se o méně atraktivní oblasti, naopak dochází k rozšíření omezeného prostoru v oblasti Pryskeřického dolu a okolí, kde prochází jediná značená turistická stezka.</p> <p><i>Srovnání na saské straně, kde existuje uvnitř jádrové zóny přes 36 km značených cest a dalších 10 km tzv. begpfadů. Území, kde nebude I. zóna nahrazena klidovou (Růžovský vrch, Oblast Mlýnů a Koliště, svahy pod Gabrielinou stezkou, okolí Vosí vyhlídky), nejsou příliš atraktivní mimo již značené cesty a jsou nahrazeny rozšířeným rozsahem klidové zóny v atraktivnější oblasti Pryskeřického dolu a okolí, kterou prochází jediná značená cesta. Sami dobře víte, že je v Parku mnoho starých loveckých pěšin a turistických chodníků, včetně různých tesaných památek, ty budou i nadále</i></p>	<p>Správa NP při vymezování klidového území vycházela z požadavků zákona a metodiky MŽP. Přestože klidové území omezuje pohyb veřejnosti, Správa NP bude vyhrazovat turistické stezky a přístupové horolezecké pěšiny tak, aby bylo možné území navštívit.</p> <p>Je nutno říct, že Správa NP aktivně nepropaguje např. turisticky exponované lokality jako je Pravčická brána či soutěsky Kamenice. Řešením problému přetížení těchto lokalit není vyhrazení nových stezek v jiných částech NP.</p> <p>Správa NP deklaruje do budoucna zachování průchodnosti území a také dostupnosti např. pro složky integrovaného záchranného systému. Ano, na území NP je mnoho starých pěšin, ale v současné realitě národního parku je nemožné tvrdit, že všechny zůstanou průchozí a udržované.</p> <p>V dlouhodobějším horizontu budou některé cesty zanikat resp. jejich existence nebude potřebná z důvodu zajišťování cílů ochrany přírody dle jednotlivých zón, Správa NP nebude zajišťovat jejich údržbu a tudíž na nich nebude schopná zajistit bezpečnost turistů (návštěvníků).</p>

	<p><i>nepřístupné a časem zaniknou. Možná to je úmysl.</i></p> <p><i>Když porovnáím původní stav i nový návrh se situací na saské straně, je zřejmé, že prosazujete koncentraci turistů (lépe řečeno konzumentů "turismu" - parkoviště, atrakce, restaurace) na několika málo nejvyhlášenějších místech a maximální omezení mimo ně. Použil jsem "plánovač" serveru Mapy.cz k porovnání navrhované Klidové zóny a saské Kernzone (jen v jižní příhraniční oblasti). Rozloha jsou obdobné, Klidová 1194ha, Kernzone 1411ha. Rozdíl v přístupnosti je ale propastný. Uvnitř navrhované Klidové zóny bude přibližně 10km současných značených tras, na saské straně je uvnitř jádrové zóny přes 36km značených cest a dalších 10km povolených bergpfadů a doporučených cest.</i></p> <p><i>Samozřejmě vím, že na situaci má velký podíl pasivita KČT, ale u sousedů je vidět právě na těch bergpfadech, že i Správa Parku může vyjít skutečným turistům a obdivovatelům divoké přírody vstříc. Cesty jsou to náročnější, hůř přístupné, nejsou příliš propagované a tudíž přiměřeně (málo) frekventované. Myslím, že takovým způsobem by šlo šetrně zpřístupnit i mnoho míst na naší straně. Samozřejmě včetně případných sezónních omezení, například ty kvůli hnízdění myslím fungují dobře, na rozdíl od plošného totálního zákazu.</i></p>	<p>Co se týká srovnání se situací v NP SS: relativně hustá síť turistických stezek na německé straně má kořeny ještě v době před vznikem NP, kdy tato oblast byla jednou z nejdůležitějších turistických lokalit. Za doby existence NP SS nebyla proznačena žádná nová turistická stezka. <i>V tomto bodě je potřeba uvést, že veřejnost se v NP SS může pohybovat pouze po cestách (ať už značených nebo neznačených) a není možný pohyb volným terénem (na rozdíl od NP ČŠ – v části mimo I. zóny resp. klidová území). V jádrové (tzv. Kernzoně) zóně je možný pohyb obdobně jako v ČR pouze po značených tur. stezkách.</i></p> <p>Podle vyjádření a zkušeností kolegů ze Správy NP SS, v posledních letech zaznamenávají rostoucí trend v počtu návštěvníků a s tím také souvisí zvýšující se počet negativních jevů, především nelegálních vstupů do jádrové zóny. Turistický ruch vnímají jako jeden z největších problémů, který se mimo jiné projevuje i na snižující se úspěšnosti hnízdění na německé straně. Zkušenosti kolegů potvrzují také závěry hodnocení - tzv. Evaluace německých NP, provedená experty v rámci projektu Europarc Deutschland (viz http://www.europarc-deutschland.de/wp-content/uploads/2014/09/06_Komitee-Bericht-Saechsische-Schweiz.pdf). V hodnocení je jako jedna ze slabých stránek uvedeno, že Správa NP SS nemá "žádný koncept k redukci výjimečně husté cestní sítě" (viz str. 29). V návaznosti je jako potřebné opatření s vysokou prioritou uvedeno: Vypracování a realizace konceptu další (časové i prostorové) redukce využití národního parku pro aktivity, které odporují ochranným požadavkům...", a dále rovněž jako návrh opatření s vysokou prioritou "Reduzierung der Wegedichte" , tedy "redukce hustoty cestní sítě". (str. 30)</p> <p>Kromě klasických turistických stezek budou v rámci klidového území vyhrazeny přístupové horolezecké stezky. Tyto stezky budou mít časově omezený režim, obdobně jako objekty vyhrazené pro horolezeckou činnost, z důvodu ochrany hnízdišť.(viz mapa v příloze)</p>
V.	1. Skalní věže, dostupné před 1.1.2000 (před vznikem NPČŠ), které nebyly z nejrůznějších důvodů zveřejněny v horolezeckém průvodci „Albrecht Kittler: Böhmisches Schweiz, Band III, Kletterführer, März 2000“ nebyly	Správa NP jedná intenzivně se zástupci ČHS nejen o návrhu klidových území a s tím spojených otázek v oblasti horolezectví (vyhrazení objektů pro horolezeckou činnost, vyhrazení přístupových stezek), ale i o přípravě nového „návštěvního řádu“ v oblasti horolezectví. Správě NP byl na jednání

<p>zahrnutý do seznamu povolených horolezeckých objektů v Návštěvním řádu. Připomínky ze strany horolezců a jejich organizací byly odkládány s tím, že budou řešeny se změnou Návštěvního řádu, ke které (je to už 19 roků) nedošlo. Jedná se odhadem o 220 vrcholů, většinou mimo nejpřísněji chráněná území.</p> <p>Žádám, aby NPČŠ toto konečně s Vrcholovou komisí za účasti specialistů (zejména pánů Ing. Vladislava Nehasila a Eduarda Puncmana) vyřešil.</p> <p>2. Síť turistických cest je žalostně řídká. Stávající turistické stezky přetěžovány neúměrnou frekvencí turistů a proto jsou lokálně v havarijním stavu. Síť značených cest je nezbytné rozšířit a pokud KČT neschopen toto řešit, musí být rozšíření prováděno v iniciativě NPČŠ (jako třeba odbočka na falešný Treppenstein v Jetřichovicích), ku příkladu Rynartice – branka – Vilemínina stěna.</p> <p>Týká se to i klidových oblastí:</p> <p>A) - stezka Eustach – Panenská jedle</p> <p>B) stezka Doubice – Černá brána</p> <p>C) Hřensko: traverzová stezka Dlouhý důl – pod Stříbrnými stěnami – Suchá Bělá</p> <p>D) Mezní Louka: stezka Piket – Velký Kozí důl – Zadní Jetřichovice</p>	<p>dne 1. 3. 2019 (mimo jiné za účasti p. Nehasila) předložen návrh na vyhrazení dalších objektů, které v současné době nejsou vyhrazené návštěvním řádem. Žádostmi se Správa NP v současné době zabývá. Protože se jedná ve většině případů o lokality mimo navrhovaná klidová území, není tato otázka řešena prioritně a bude předmětem dalších jednání. Návrhy předané a projednané se zástupci CHS jsou v současné době řešeny.</p> <p>Viz také odpověď k dotazu č. IV.</p> <p>Správa NP prioritně řeší stezky vedoucí v klidovém území. Ostatní návrhy budou dále prověřeny v rámci celkové revize turistické sítě, míst pro horolezecké sporty atd., která bude v následujícím období probíhat pro přípravu nového návštěvního řádu.</p> <p>Stezka jde po hranici navrženého klidového území.</p> <p>Viz také odpověď k dotazu č. VII, písm. B.</p> <p>V lokalitě bude vyhrazena horolezecká přístupová stezka s časovým omezením (nepřístupné od 1. 2. – 30. 6.) z důvodu ochrany hnízdišť. Po zbývající část roku bude lokalita přístupná (i nehorolezecké veřejnosti).</p> <p>Jedná se o stezku vedoucí navrhovaným klidovým územím. Správa NP nesouhlasí s proznačením a zpřístupněním tohoto území. Proznačením stezky by došlo k další fragmentaci klidového území. V oblasti Rysího</p>
---	--

	<p>Nízká je i síť cyklostezek. Přednostně je zapotřebí povolit cyklotrasu Tokáň – Panenská jedle – Soudkový důl - Česká silnice.</p>	<p>kamene (od Rysí věže směrem ke značené turistické stezce v Hlubokém dole) bude vyhrazena přístupová horolezecká stezka (s režimem časového omezení, která zajistí přístup k Rysímu kameni i pro širší veřejnost, alespoň po část roku.</p> <p>Správa NP v současnosti prioritně řeší stezky vedoucí v klidovém území. Ostatní návrhy budou dále prověřeny v rámci celkové revize turistické sítě, míst pro horolezecké sporty atd., která bude v následujícím období probíhat pro přípravu nového návštěvního řádu.</p>
VI.	<p>Žádost o dodatečné povolení všech lezeckých objektů vystoupených před rokem 2000</p>	<p>Viz odpověď v bodě V.</p>
VII.	<p>Žádost o obnovu resp. vyznačení následujících turistických stezek:</p> <p><u>Stezky vedoucí navrhovaným klidovým územím:</u></p> <p>A) Mezní Louka – Altarstein – Stimmersdorfer Stein – Hinterhermsdorf (stezka Velkým Zschandem)</p> <p>B) Klenotnice – Hřebeč – Divoká rokle – Černá brána – Krásnolipský most – Nitschtalklamm</p>	<p>Jedná se o přeshraniční stezku vedoucí navrhovaným klidovým územím a zároveň tzv. Kernzone v NP Saské Švýcarsko. Dlouhodobě Správa NP nesouhlasí s proznačením a zpřístupněním tohoto území. Proznačením stezky by došlo k další fragmentaci klidového území, kterým v této části NP již vede červená značená turistická stezka z Mezní Louky k Pravčické bráně. S proznačením a zpřístupněním území nesouhlasí ani Správa NP Saské Švýcarsko. Tento názor byl ověřen na společném jednání 25.3.</p> <p>Správa NP počítá s vyhrazením turistické stezky v klidovém území v úseku Černá brána – Divoká rokle a proznačením stezky k lokalitě Hřebeč – již mimo klidové území (ke stávající modré turistické stezce). Úsek Hřebeč – Klenotnice bude ještě prověřen (bezpečnost). Úsek od Černé brány – Křinický most a pokračování na německou stranu: Správa NP shodně s německým partnerem nesouhlasí s proznačením přeshraniční turistické stezky, které by vyžádalo výstavbu mostku přes Křinici; akceptujeme Černou bránu jako historický turistický cíl, ale propojení na německou turistickou síť by přineslo do území zvýšený pohyb návštěvníků; z důvodu udržení „klidového režimu“ v této části NP, byl také s ČHS dohodnut omezený přístup k horolezeckým objektům v této lokalitě</p>

<p>C) obnova mostku přes Křinici u Niedermühle (hraniční most, cesta k Obere Schleuse)</p> <p>D) zpřístupnění Rysího kamene u Zadních Jetřichovic a návaznost na německou stezku</p> <p><u>Stezky vedoucí mimo klidové území</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • místní okruh Kinského stezka: Tokáň – Vysoké stěny – Jedlina – Úzké schody – Tokáň • spojka Pod Rudolfovým kamenem – louka na Tokání • Brtnický most – Jestřábí důl – Písečná brána – Hájovna Šternberk • Zážitková trasa (varianta Köglerovy nauč. stezky) s infrastrukturou: Kinského vyhlídka – visutá lávka – Skalní bratři - visutá lávka – Plačtivé kameny s vybudovanou vyhlídkou – Vlčí Hora • Stezka Jeskyně víl – Turistický most 	<p>(horolezectví umožněno pouze v období 1.9. – 31.12.)</p> <p>V uvedené lokalitě je možné využít zelenou turistickou stezku, která je napojená na síť značených cest v NP SS. O obnově mostku a přímému napojení na stezku vedoucí k Obere Schleuse bylo v minulosti jednáno s německou stranou, která vyjádřila svůj nesouhlas. Obnova mostku je za současné situace nereálná, je možné využít stávající značenou stezku.</p> <p>V lokalitě bude vyhrazena horolezecká přístupová stezka s časovým omezením (nepřístupné od 1. 2. – 30. 6.) z důvodu ochrany hnízdišť. Po zbývajícím část roku bude lokalita přístupná (i nehorolezecké veřejnosti). K Rysímu kameni vede z německé strany značená stezka, přístup a návaznost na německé stezky bude tedy zajištěna od 1. 7. do 31. 1.</p> <p>Poznámka k návrhům na vyhrazení nových přeshraničních turistických stezek: nové stezky v oblasti státní hranice by znamenaly nárůst počtu turistů v „jádrové“ a z pohledu ochrany přírody nejcennější části NP, a to především ze strany německých turistů. Tento záměr jde proti základní myšlence Správy NP umožnit případný další rozvoj v okrajových částech NP (nutno podotknout, že u nových značených turistických stezek je vždy potřeba zvážit vliv na přírodu a případně zajištění bezpečnosti), se kterou připravovala návrh klidových území (viz textová část odůvodnění). Záměr není přínosem ani pro obce v těsném sousedství NP.</p> <p>Správa NP prioritně řeší stezky vedoucí v klidovém území. Ostatní návrhy budou dále prověřeny v rámci celkové revize turistické sítě, míst pro horolezecké sporty atd., která bude v následujícím období probíhat pro přípravu nového návštěvního řádu.</p>
--	---

	<ul style="list-style-type: none"> • Eustach – modrá 	
VIII.	<p>Žádost o obnovu resp. vyznačení následujících turistických tras:</p> <p><u>Trasy vedoucí navrhovaným klidovým územím:</u></p> <p>A) obnova základní trasy Pravčická brána – Velký Winterberg</p> <p>B) obnova stezky Pravčická brána – Webergrotte – Weberschlüchte - Zeughaus</p> <p>C) Mezní Louka – Altarstein – Stimmersdorfer Stein – Hinterhermsdorf (stezka Velkým Zschandem)</p> <p>D) Klenotnice – Hřebec – Divoká rokle – Černá brána – Krásnolipský most – Nitzschtalklamm</p> <p><u>Trasy mimo klidové území</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • obnova krátkého místního okruhu: Kinského stezka: Tokáň – Vysoké stěny – Jedlina – Úzké schody – Tokáň • spojka Pohovka – Táborový důl (bývalá zelená) • spojka Pod Rudolfovým kamenem – Louka na Tokání (bývalá červená) • spojovací cesta Brtnický most – Jestřábí důl – Písečná brána – Hájovna Šternberk • obnova mostu přes Křinici u Niedermühle (hraniční most, cesta k Obere Schleuse) • zážitková trasa (varianta Köglerovky) s infrastrukturou: Kinského vyhlídka – visutá lávka – Skalní bratři – visutá lávka – Plačtivé kameny s vybudovanou 	<p>Podrobně viz bod VII</p> <p>Správa NP nesouhlasí s proznačením výše uvedených tras klasickým turistickým značením, neboť by to s velmi vysokou pravděpodobností vedlo ke zvýšení rušivého vlivu velkého množství návštěvníků na citlivé ekosystémy národního parku, což je v rozporu s cílem klidového území. Proznačení těchto přeshraničních tras není ani v zájmu Správy NP Saské Švýcarsko. Legální vstup do těchto oblastí je v omezené míře (časové omezení v době hnízdění) možný po přístupových horolezeckých stezkách (oblast Stříbrných a Matzseidelových stěn), případně bude umožněn v rámci oficiálních akcí pořádaných Správou NP.</p> <p>Správa NP v rámci projednávání návrhu klidových území prioritně řeší trasy vedoucí klidovým územím. Ostatní návrhy budou dále prověřeny v rámci celkové revize turistické sítě, míst pro horolezecké sporty atd., která bude v následujícím období probíhat pro přípravu nového návštěvního řádu.</p>

	<p>vyhlídkou – Vlčí Hora</p> <ul style="list-style-type: none"> • pěší cesta vedle silnice Mezní Luka – Mezná • zpřístupnění Rysího kamene u Zadních Jetřichovic z české strany a návaznost na německou stezku (klidová zóna) • Stezka Jeskyně víl – turistický most • Eustach – modrá • Spojka – Janov Bušeranda – Belveder (Suchá Kamenice)	
--	--	--

Reakce od členů Vědecké rady Českosaského Švýcarska

<p>Prof . Peter A. Schmidt (Vědecká rada Českosaského Švýcarska)</p>	<p>Konstatování, že potřeba vymezení klidového území je jasná. Potřeba vysvětlení, jak vymezení této zóny souvisí se zařazením této zóny dle mezinárodně běžné zonace národních parků, tj. vztah k zóně určené pro přirozený vývoj (75% bez zásahů dle kritérií IUCN):</p> <p>„Das Anliegen zur Ausweisung einer solchen, eigentlich insbesondere oder gar ausschließlich der Besucherlenkung dienenden Zone ist klar, auch die Abgrenzung finde ich gut nachvollziehbar. Was mir noch nicht ausreichend zum Ausdruck kommt, ist die Einordnung dieser Art Kern- oder Ruhe-Zone in das Konzept einer international üblichen Nationalpark-Zonierung. Mir geht es um das Verhältnis genannter Zone zu der Zone, die nach einem bestimmten Zeitraum wirklich der natürlichen Entwicklung überlassen werden soll, also einem Strict Nature Reserve entspricht und einen Flächenanteil von mindestens 75% nach IUCN-Kriterien umfassen soll. Bedauerlicherweise sind die Termini für die Nationalpark-Zonen so abweichend zwischen den einzelnen Ländern und selbst innerhalb dieser (auch in Deutschland), dass die Verständigung darunter leidet.“</p>	<p>Podáno obšírné vysvětlení (viz níže), jak se liší klidová území od zonace, která na rozdíl od klidového území vyjadřuje způsob managementu a která má – na rozdíl od klidových území - relevanci ke kritériím IUCN. Toto vysvětlení bylo přijato velmi pozitivně, jakožto odstraňující všechny nejasnosti („Wunderbar, das ist eine sehr gute ergänzende Darstellung, die alle Unklarheiten beseitigt hat. Herzlichen Dank!“)</p> <p>Vysvětlení Správy NPČŠ:</p> <p>„Sehr geehrter Herr Dr. Klaus, lieber Peter, herzlichen Dank für Ihre Reaktion. Ich möchte gern die Bedeutung dieser neuen Ruhegebiete näher erläutern.</p> <p>Es gibt jetzt neu also 2 Instrumente (2 Typen von Zonen) in den tschechischen NLPs, ähnlich wie in der Sächsischen Schweiz.</p> <p>1) Management-Zonierung: das haben wir gemeinsam diskutiert (per E-mail) im Rahmen unseres Wiss. Beirates im vorigen Jahr.</p> <p>Das sind die 4 Zonen im NLP Böhmsische Schweiz (Naturzone, Naturnahe Zone, Pflegezone, Kulturlandschaftzone). Unsere Naturzone ist eine Analogie der Naturzone A im NLP Sächsische Schweiz. Das ist eine dynamische Zonierung mit dem Ziel, mindestens 75% Naturzone nach IUCN Kriterien.</p> <p>2) Zonierung, die zu einer Besucherlenkung dient: jetzt bei uns neu als Ruhegebiete bezeichnet, entspricht der Kernzone im NLP Sächsische Schweiz. Diese Ruhegebiete sind relativ statisch, und haben keine direkte Beziehung zu den IUCN Kriterien, d.g. es gibt keinen Bedarf diese Zone in der Zukunft auf 75% des NLPs zu erweitern.</p> <p>(Die tschechischen "Ruhegebiete" sind also nicht mit Termin "Ruhegebiete" im NLP Sächsische Schweiz zu verwechseln. In den tschechischen NLPs ist mit einem Ruhegebiet nicht Ruhe vom Management gedacht, sondern "Ruhe" von der Störung durch Besucher).</p> <p>Auf dieser Karte http://www.npcs.cz/sites/default/files/user_files/Uredni_deska/Klidova_uzemi</p>
--	---	--

		<p>/Klidove_uzemi_zonace_turistika.pdf</p> <p>sieht man Zonen und die vorgeschlagenen Ruhegebiete zusammen: Legende: grün bis rot = 4 Zonen (von Naturzone bis Kulturlandschaft); braun: Klidové území = Ruhegebiete.</p> <p>Ähnlich wie im NLP Sächsische Schweiz, gilt auch bei uns (mit ganz geringeren Ausnahmen), dass die Kernzone (bei uns Ruhegebiet) eine Untermenge von der Naturzone A ist, d.h. man realisiert eine Pflege nicht in Gebieten, wo die Besucher nur die markierten Wege nutzen dürfen. Diese Beziehung bleibt auch in der Zukunft, der Unterschied in der Fläche wird sich jedoch vergrößern: Die Naturzone wird schrittweise bis mindestens 75% des NLPs wachsen, die Ruhegebiete bleiben jedoch voraussichtlich beim Anteil 16% des NLPs.</p>
10	<p>Připojení se k názoru Prof. Schmidta a konstatování, že je logické, že bude potřeba delší cesta k dosažení cílu 75% bezzásahového území dle kritérií IUCN:</p> <p>„Ich schließe mich der Meinung von Peter Schmidt völlig an. Die jetzt realisierte Bündelung der "Ruhegebiete" (Kernzone, Naturentwicklungszone ohne Eingriffe) sehe ich positiv. Es ist mir klar, dass der Weg noch länger dauern wird, bis die 75% Ziele nach IUCN erreicht werden“</p>	Viz výše uvedený komentář (stejné vysvětlení).

Použité zkratky:

NP ČŠ – Národní park České Švýcarsko

NP SŠ – Národní park Saské Švýcarsko

Správa NP – Správa Národního parku České Švýcarsko

KČT – Klub českých turistů

ČHS – Český horolezecký svaz

ZOPK – zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění

MŽP – Ministerstvo životního prostředí

ES - ekosystém